

Başvuru Numarası : 2021/889
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.10.2021/1
Karar Numarası : 2021/252
Başvuran : ...

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın iş yerinde yıldırma (mobbing) maruz kaldığı iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuru dilekçesi ve eklerinde yer alan bilgi ve belgeler çerçevesinde başvuran:

a. Mobbinge maruz kaldığını, bu sürecin ... Hastanesi Baş Hekimi ... tarafından başvuranın eşinin ... üyeliği sebebiyle yargılandığını öğrenilmesinden sonra başladığını, Başhekim ...'nın başvurana eşinin yargılanması sebebiyle "sen de ..." şeklinde ithamlarda bulunduğunu;

b. Maruz kaldığını ileri sürdüğü mobbing sürecinde ... Hastanesinde çalışmaktayken ... Semt Polikliniğine rotasyonla görevlendirildiğini, ikametgahının ve dört buçuk yaşında olan çocuğunun okulunun ...'te bulunması ve tek ebeveyn olması sebebiyle ...'daki görevlendirmenin yaşamını zorlaştırdığını;

c. Şikayet ve taleplerini 1 Temmuz 2021 tarihinde posta yoluyla ... İl Sağlık Müdürlüğüne yazılı olarak iletliğini, dosyasının inceleme aşamasında olduğunu öğrendiğini;

ç. Başvuranın dosyasında incelemeci olarak görevlendirilen ...'ün incelemeci olarak görevlendirilmeden önceki süreçte başvurana tehdit mesajı gönderdiğini, başvuran tarafından inceleme sürecinde Başhekimin başvuranın ... olduğu yönündeki ithamlarının da değerlendirilmesinin talep edildiğini, fakat ...'ün yürüttüğü incelemede bu ithamları dikkate almadığını, başvurana bu hususla ilgili yeni bir şikayette bulunabileceğinin söylendiğini

iddia etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (d) bendine göre; "*doğrudan ayrımcılık; bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi*" (g) bendine göre ise iş yerinde yıldırma: "*Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, biktirmek amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler*", şeklinde tanımlanmıştır.

4. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: "*(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.*" şeklinde hükme bağlanmıştır.

5. 6701 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde ayrımcılık türleri "*Ayrı tutma, ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama çoklu ayrımcılık, doğrudan ayrımcılık, dolaylı ayrımcılık, işyerinde yıldırma, makul düzenleme yapmama taciz, varsayılan temele dayalı ayrımcılık*" şeklinde sıralanmıştır.

6. Mezkur Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesine göre: "(1) *Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.*"

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesine göre: "(1) *Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır.*"

8. Mezkur Yönetmelik'in 49'üncü maddesinin 6'ncı fıkrasına göre: "*Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.*"

9. Son olarak mezkur Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmez kararı" kenar başlıklı 67'nci maddesi: "(1) *Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" şeklindedir.

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncü maddesinde; "(f) *İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; (g) *ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; (i) *Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" şeklinde yer almaktadır.

12. 6701 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (g) bendine göre: "*İşyerinde yıldırma bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri*", (d) bendine göre ise; "*doğrudan ayrımcılık; bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi*" ifade eder. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında ise Kanun kapsamında yasaklanan ayrımcılık temelleri "*cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş*" olarak sıralanmıştır. Buna göre eylem veya eylemlerin işyerinde yıldırma sayılabilmesi için söz konusu eylemlerin 6701 sayılı Kanun'da sayılan temellere dayalı olarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak veya bıktırmak amacıyla yapılması ve yıldırma

kastının bulunması gerekmektedir. Aynı şekilde bir farklı muamelenin doğrudan ayrımcılık olarak ele alınabilmesi için, bir gerçek veya tüzel kişinin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden kendisiyle karşılaştırılabilir durumdakilerle eşit bir şekilde yararlanmasının engellenmesi veya zorlaştırılması ve söz konusu farklı muamelenin 6701 sayılı Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayalı olması gerekmektedir.(Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu, Başvuru Numarası: 2018/4884, Karar Numarası:2019/28, Karar Tarihi:16.04.2019, para.42)

13. Başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde başvuranın eşinin... üyeliği sebebiyle yargılandığı ve Başhekim tarafından bu hususun öğrenilmesinden sonra farklı muamelelerin başladığı belirtilmiştir. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde yer alan ayrımcılık temelleri "*cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş*" olarak sayılmıştır. Başvuranın eşinin ... üyeliği sebebiyle yargılanması Mezkur Kanun hükmü kapsamında yer alan ayrımcılık temelleri kapsamında değerlendirilememektedir.

14. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat hükmü ile birlikte incelendiğinde başvuru konusu, iş yerinde yıldırma iddiasının Kanun hükümlerinde yer alan ayrımcılık temellerine dayanmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun "ön inceleme şartları"nı taşımadığı ve kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,

06.10.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Alişan TİRYAKİ

II. Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Zennure BER
Kurul Üyesi